

A bíráló bizottság értékelése

Az opponensek és a Bírálóbizottság szerint a benyújtott és itt megvitatott Értekezés három évtizedes kutatómunka szintézise. Kiemelkedő értékű, jó időben született, a közelmúltra való visszatekintést és az előrelátást, a formálódó új trendeket is bemutató teljesítmény. A disszertációban kiemelt szerepet kap a vidék problematika, mellyel kapcsolatban a Szerző igen körültekintően mutatja be a vidék fogalommal kapcsolatos sokféle állásfoglalást. Az értekezés mélyrehatóan tárgyalja a város és falu megváltozott kapcsolatát, s a vidéki társadalom helyzetét. Ezen belül kiemelkedőek a vidéki szegénységről írott megállapításai. Az Értekezés további érdeme az agrár-kormányzat és a helyi társadalom működésének leírása, melynek során jól mutat rá az anomáliákra, a politikai befolyás növekedésére és az érdekérvényesítés nehézségeire. A Szerzőnek meggyőzően sikerült igazolnia, hogy a vidéki társadalom helyzetét és változásait magyarázó tényezők között meghatározó szerepe van a politikai-hatalmi viszonyoknak.

Az Értekezés jelentősen hozzájárult a rurál- és agrárszociológia értékeinek, eredményeinek bővítéséhez, a falu és város kapcsolatának újfajta értelmezéséhez, a vidéki társadalom változásainak alaposabb megértéséhez. Külön értékelendő az interdiszciplináris megközelítés, s az integrált szemlélet, mellyel a vidék problémájához közelít. A benyújtott mű elsősorban nemzetközileg szervezett empirikus kutatásokból leszűrt hazai tanulságokat foglalja össze. Mind tartalmi, mind módszertani szempontból jelentős teljesítmény.

A Bírálóbizottság méltányolja a szerző széleskörű szakirodalmi tájékozottságát, és elismeri kutatói iskolateremtő tevékenységét, amelyet kutató teamjeiben végzett. A védési eljárás során a Jelölt felkészült, meggyőző válaszokat adott a feltett kérdésekre, bíráló megjegyzésekre.

Az értekezés legfontosabb új tudományos eredményei:

- A paraszttalanítás folyamatának bemutatása és tudományos értékelése.
- A vidéki terek és ezen belül az új vidék társadalmi, gazdasági és településszerkezeti jellemzőinek meghatározása.
- A projekt osztály, mint a fejlesztési források elosztásának és kezelésének sajátos intézményi fogalmának, alakulatának bevezetése

Összefoglalóan a Bírálóbizottság arra a következtetésre jutott, hogy az Értekezés színvonalas, szintetizáló munka. Új kutatási eredményeket tartalmaz és kijelöl további kutatási irányokat. Mindezek alapján igazoltnak látjuk azt, hogy a Jelöltet a bírálóbizottság felterjessze az MTA doktora cím elnyerésére.